

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра диференціальної і спеціальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

Вересень 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія особистісного та професійного зростання

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Освітньо-наукова програма: «Психологія»

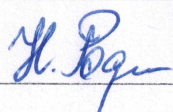
Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія особистісного та професійного зростання». Одеса: ОНУ, 2023. 14 с.

Розробник: Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри диференціальної і спеціальної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри диференціальної і спеціальної психології

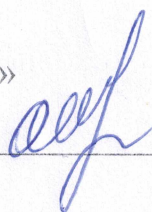
Протокол № 1 від. «29» 08 2023 р.

Завідувач кафедри

(Наталія РОДІНА)

Погоджено із гарантом ОНП «Психологія»

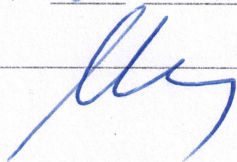
(Оксана КОНОНЕНКО)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від. «31» 08 2023 р.

Голова НМК

(Маргарита КРЕМЕНЧУЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри псих. та спец. психол.

Протокол № 1 від. «1» 08 2024 р.

Завідувач кафедри

(Родина Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від. «_____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність <u>053 Психологія</u> Рівень вищої освіти: <u>третій (доктор філософії)</u>	<i>Вибіркова дисципліна</i>
		<i>Рік підготовки:</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
		1-й
		<i>Лекції</i>
		12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		10 год.
		<i>Лабораторні</i>
		<i>Самостійна робота</i>
		68 год.
		Форма підсумкового контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у здобувачів систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані психологічні знання в своїй професійній діяльності.

Завдання:

- формувати уявлення щодо життєвого світу та досвіду особистості, життєвого вибору особистості;
- формувати психологічні знання щодо змісту і структури професійної діяльності;
- ознайомити здобувачів із психологічними типологіями професійної діяльності як основи вивчення особистості професіонала;
- сприяти розвитку мотиваційної спрямованості особистості ефективного професіонала;
- формувати уявлення щодо криз як імпульсу, що підштовхує людину до іншої, зміненої, відредагованої траєкторії саморозвитку;
- сприяти усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні

рішення.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР9. Пропонувати способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- професійно важливі особистісні якості суб'єктів професійної діяльності;
- психологічні типології професійної діяльності;
- особливості мотиваційної спрямованості особистості професіонала;
- роль криз в особистісному зростанні;
- сприяти усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності.

вміти:

- застосовувати знання про психологічні типології професійної діяльності для покращення взаємин у професійній діяльності;
- володіти знанням про вікові стадії і динаміку розвитку людини у професійній діяльності;
- усвідомлювати, використовувати і розвивати свої сильні сторони і мінімізувати свої обмеження у професійній діяльності;
- адаптуватися до нових ситуацій, що постійно змінюються;
- надихати особистим прикладом оточуючих;
- використовувати засоби професійного становлення та особистісного зростання суб'єкта професійної діяльності.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ І СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Професійна діяльність та розвиток особистості як суб'єкта життя

Життєвий світ та досвід особистості (О. Асмолов, Ф. Василюк, Д. Леонтьєв, Т. Титаренко). Життєвий вибір особистості (М. Мамардашвілі). Професійна діяльність: зміст, структура. Проблема взаємної детермінації особистості та професійної діяльності. Психологічні типології професійної діяльності як основа вивчення особистості професіонала (Г. Айзенк, Р. Кеттелл, Є. Клімов, З. Фрейд, Дж. Холланд, К. Юнг, Майерс-Бриггс. Вивчення типів особистості покращує взаємини у професійній діяльності. Як впоратися з різними типами людей на роботі.

Тема 2. Мотиваційна спрямованість особистості ефективного професіонала

Підходи до дослідження мотивації організаційної поведінки.

Ієрархія цінностей людських потреб (А. Маслоу). Визначення актуальних потреб особистості. Комплекс Іони: психологічний механізм, що перешкоджає особистісному зростанню. Як звільнитися від комплексу Іони? Характеристики людей, що самоактуалізуються.

Шляхи наближення до самоактуалізації. Стимулювання прагнення до самоактуалізації. Теоретичні засади мотивування персоналу в організації.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 3. Роль криз в особистісному зростанні

Кризи професійного становлення. Криза як шанс, як імпульс, що підштовхує людину до іншої, зміненої, відредагованої траєкторії саморозвитку. Вікові кризи (Е. Еріксон, Г. Шихі). Причини чому дуже мало людей досягають справжньої особистісної зрілості? Як саме кризи впливають на саморозвиток особистості у професійній діяльності?

Тема 4. Професійне вигорання: сутність, психологічна підтримка та супровід особистості у професійній діяльності

Працездатність та її динаміка. Біоритми і праця. Види порушення працездатності та їх профілактика. Професійне вигорання: сутність, профілактика. Трудоголізм – це фактор ефективної діяльності чи предиктор багатьох проблем? Особливості професійної деформації різних рівнів успішності у професійній діяльності. Методи і засоби профілактики стомлення. Стили емоціонального лідерства (Д. Гоулман). Емоційний інтелект на роботі. Особистість та професія: психологічна підтримка та супровід.

Тема 5. Особистісний потенціал та професійне зростання

Особистісний потенціал та професійне зростання. Яка самооцінка сприяє успішності у професійній діяльності? Сприяння усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності. Психологічне забезпечення розвитку успішності особистості у професійній діяльності. Я-концепція успішного професіонала. Динамічна модель успішності особистості в бізнесі (Т. Чернявська).

Тема 6. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри

Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу. Поняття про кар'єрні стратегії. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом професійної діяльності. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості. Життєві принципи для тих, хто хоче зробити кар'єру і досягти успіху в житті. Антикар'єрні типи людей. Планування та управління професійною кар'єрою. Розвиток внутрішньо організаційної кар'єри.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем, змістових модулів	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Л	п/с	лаб	с.р
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ І СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
Тема 1. Професійна діяльність та розвиток особистості як суб'єкта життя Життєвий світ та досвід особистості (О. Асмолов, Ф. Василюк, Д. Леонтьєв, Т. Титаренко). Життєвий вибір особистості (М. Мамардашвілі). Професійна діяльність: зміст, структура. Проблема взаємної детермінації особистості та професійної діяльності. Психологічні типології професійної діяльності як основа вивчення особистості професіонала (Г. Айзенк, Р. Кеттелл, Є. Клімов, З. Фрейд, Дж. Холланд, К. Юнг, Майерс-Бриггс. Вивчення типів особистості покращує взаємини у	16	2	2		12

професійній діяльності. Як іпоратися з різними типами людей на роботі.					
Тема 2. Мотиваційна спрямованість особистості ефективного професіонала Підходи до дослідження мотивації організаційної поведінки. Ієрархія цінності людських потреб (А. Маслоу). Визначення актуальних потреб особистості. Комплекс Іони: психологічний механізм, що перешкоджає особистісному зростанню. Як звільнитися від комплексу Іони? Характеристики людей, що самоактуалізуються. Шляхи наближення до самоактуалізації. Стимулювання прагнення до самоактуалізації. Теоретичні засади мотивування персоналу в організації.	16	2	2		12
Разом за змістовим модулем 1	32	4	4		24
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ОСОБИСТОСТІ					
Тема 3. Роль криз в особистісному зростанні Кризи професійного становлення. Криза як шанс, як імпульс, що підштовхує людину до іншої, зміненої, відредагрованої траєкторії саморозвитку. Вікові кризи (Е. Еріксон, Г. Шихі). Причини чому дуже мало людей досягають справжньої особистісної зрілості? Як саме кризи впливають на саморозвиток особистості у професійній діяльності?	15	2	2		11
Тема 4. Професійне вигорання: сутність, психологічна підтримка та супровід особистості у професійній діяльності Працездатність та її динаміка. Біоритми і праця. Види порушення працездатності та їх профілактика. Професійне вигорання: сутність, профілактика. Трудоголізм – це фактор ефективної діяльності чи предиктор багатьох проблем? Особливості професійної деформації різних рівнів успішності у професійній діяльності. Методи і засоби профілактики стомлення. Стили емоціонального лідерства (Д. Гоулман). Емоційний інтелект на роботі. Особистість та професія: психологічна підтримка та супровід.	13	2			11
Тема 5. Особистісний потенціал та професійне зростання Особистісний потенціал та професійне зростання. Яка самооцінка сприяє успішності у професійній діяльності? Сприяння усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності. Психологічне забезпечення розвитку успішності особистості у професійній діяльності. Я-концепція успішного професіонала. Динамічна модель успішності особистості в бізнесі (Т. Чернявська).	15	2	2		11
Тема 6. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри	15	2	2		11

Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу. Поняття про кар'єрні стратегії. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом професійної діяльності. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості. Життєві принципи для тих, хто хоче зробити кар'єру і досягти успіху в житті. Антикар'єрні типи людей. Планування та управління професійною кар'єрою. Розвиток внутрішньої організаційної кар'єри.					
Разом за змістовим модулем 2	58	8	6		44
Усього годин	90	12	10		68

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Психологічні типології професійної діяльності як основа вивчення особистості професіонала	1
2	Мотиваційна спрямованість особистості ефективного професіонала	1
3	Криза як імпульс, що підштовхує людину до іншої, зміненої, відредагрованої траєкторії саморозвитку	2
4	Професійне вигорання: сутність, профілактика	1
5	Стилі емоціонального лідерства (Д. Гоулман).	1
6	Сприяння усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності	1
7	Емоційний інтелект у професійній діяльності.	1
8	Технології роботи організаційних психологів.	1
9	Розвиток внутрішньої організаційної кар'єри.	1
	Разом	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Фактори формування особистісних лідерських властивостей.	6
2	Розвиток творчих здібностей як професійно важливих.	6
3	Психологічні навантаження і перевантаження у професійній діяльності.	6
4	Біологічні ритми та їх вплив на ефективність професійної діяльності.	6
5	Професійна деформація та засоби її подолання.	7
6	Фактори, які впливають на виникнення агресивної поведінки.	7
7	Психологічна підготовка персоналу організації до роботи в умовах змін, у кризових умовах.	7
8	Емоційний інтелект у професійній комунікації.	7
9	Життєві принципи для тих, хто хоче зробити кар'єру і досягти успіху в житті.	8

10	Планування та управління професійною кар'єрою.	8
	Разом	68

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, обговорення у групі практичних та самостійних завдань;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу), ілюстрація;
- практичні методи: виконання практичних завдань, вправи, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю – іспит. Загальна підсумкова оцінка (сума балів) складається з оцінки поточного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні контрольних заходів під час підсумкового контролю (залік).

Схема розподілу балів:

Максимальна кількість балів за поточний контроль - 60.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль - 40.

Критерії оцінювання поточного контролю: оцінюються знання, які виявив здобувач при роботі на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Додаткові до поточного оцінювання бали нараховуються за індивідуальне завдання.

Здобувач допускається до підсумкового контролю (іспиту) за навчальну дисципліну, якщо він виконав усі види практичних робіт, передбачених робочою програмою незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю за семестр.

Повторне складання іспиту з метою покращення оцінки не допускається.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (3 бали за тему 1-6; 4 бали	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить

за тему 7-14)	висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо). Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
Добре (3 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Задовільно (2 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки. Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
Незадовільно з можливістю відпрацювання (1 бал тему)	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни. Планує та виконує частину практичних завдань, відсутні сформовані уміння та навички.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	3	відповідність змісту доповіді студента та/або оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу.
Реферат	3	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Практичне завдання	4	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

Критерії оцінювання під час іспиту

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
30-40 балів	міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів.
25-29 балів	міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак містять певні (несуттєві) неточності, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів.

15 – 24 бали	достатні знання навчального матеріалу, неточні відповіді, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів;
10-14 балів	слабкі знання частини навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладу матеріалу, слабе застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних прикладів;
1- 9 балів	слабкі знання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на запитання, невміння розв'язувати практичні приклади.

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Психологія професійної діяльності як галузь практичної психології.
2. Мета та завдання дисципліни «Психологія особистісного та професійного зростання».
3. Вибір професійної діяльності.
4. Професії: від минулого до сучасного.
5. Особистість професіонала у світі.
6. Життєвий світ особистості.
7. Поняття «життєвого досвіду» особистості.
8. Гендерні інтерпретації життєвого досвіду.
9. Життєвий шлях людини, що реалізує себе у професійній діяльності.
10. Психологічна структура професійної діяльності.
11. Як упоратися з різними типами людей на роботі?
12. Підходи до дослідження мотивації організаційної поведінки.
13. Теоретичні засади мотивування персоналу в організації.
14. Основні теорії мотивації.
15. Характеристика системи мотивування персоналу.
16. Самомотивація та прийоми її стимулювання.
17. Ієрархія цінності людських потреб (А. Маслоу).
18. Визначення актуальних потреб особистості.
19. Комплекс Іони: сутність, як від нього звільнитися.
20. Психологічний механізм, що перешкоджає особистісному зростанню.
21. Характеристики людей, що самоактуалізуються.
22. Шляхи: як наблизитися до самоактуалізації.
23. Стимулювання прагнення до самоактуалізації.
24. Вплив мотивації досягнення, метапотреб на ефективність професійної діяльності.
25. Роль криз в особистісному зростанні.
26. Кризи професійного становлення.
27. Криза як шанс, як імпульс, що підштовхує людину до іншої, зміненої, відредагрованої траєкторії саморозвитку.
28. Вікові кризи (Е. Еріксон, Г. Шихі).
29. Причини того, чому дуже мало людей досягають справжньої особистісної зрілості?
30. Як саме кризи впливають на саморозвиток особистості?
31. Професійне вигорання: сутність, профілактика.
32. Психологічна підтримка та супровід особистості у професійному вигоранні особистості.
33. Працездатність та її динаміка.
34. Біоритми і праця.
35. Види порушення працездатності та їх профілактика.
36. Трудоголізм – це фактор ефективної діяльності чи предиктор багатьох проблем?
37. Особливості професійної деформацій різних рівнів успішності у професійній

діяльності.

38. Методи і засоби профілактики стомлення.
39. Стили емоціонального лідерства (Д. Гоулман).
40. Емоційний інтелект на роботі.
41. Особистість та професія: психологічна підтримка та супровід.
42. Особистісний потенціал та професійне зростання.
43. Сприяння усвідомленню закономірностей професійного становлення та особистісного зростання суб'єктів професійної діяльності.
44. Психологічне забезпечення розвитку успішності особистості у професійній діяльності.
45. Я-концепція успішного професіонала.
46. Яка самооцінка сприяє успішності у професійній діяльності?
47. Динамічна модель успішності особистості в бізнесі (Т. Чернявська).
48. Особистісна самоефективність.
49. Психологічні засоби підвищення особистої ефективності у професійній діяльності.
50. Особливості ідентичності та процесу самоідентифікації.
51. Соціальна ідентичність в професійній діяльності.
52. «Я»-концепція особистості.
53. Розвиток особистості в процесі професійного становлення.
54. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри.
55. Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу.
56. Поняття про кар'єрні стратегії.
57. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці.
58. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.
59. Планування та управління кар'єрою.
60. Розвиток внутрішньої організаційної кар'єри.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний та періодичний контроль							Підсумковий контроль (Залік)	Сума балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2				Індивідуальне самостійне завдання		
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
9	9	9	9	9	9	10	40	100
18		32						

T1, T2, ..., T6 – теми лекцій

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	За національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	відмінно
85 - 89	B	добре
75 - 84	C	
70 - 74	D	задовільно
60 - 69	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

--	--	--

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Зараховано	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Зараховано	85 – 89 / B	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	75 – 84 / C	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.

		незначні неточності.	
Зараховано	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. Навчально-методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Мультимедійні презентації;
- Силабус;
- допоміжний роздатковий матеріал.

14. Рекомендована література Основна

1. Бех І.Д. Від волі до особистості. Київ: Україна-Віта, 1995. 202 с.
2. Гвоздій С.П. Підготовка майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності як соціально-педагогічна проблема. *Педагогіка безпеки*. Вінниця: Вінницький національний технічний університет. № 1. 2016. С. 40-47 с.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Як стати успішним у житті та кар'єрі; [пер. з англ. Ю. Шекет]. Харків.: Vivat. 2021, 528 с.
4. Друкер П. Ефективний керівник / пер. с англ. Р. Макової. Київ: Вид. група КМ-БУКС, 2018. 248 с.
5. Канеман Д. Мислення швидке й повільне / пер. з англ. М. Яковлєв. Київ: Наш Формат, 2017. 480 с.
6. Карамушка Л.М., Ткалич М.Г. Самоактуалізація менеджерів у професійно-управлінській діяльності (на матеріалі діяльності комерційних організацій): монографія. Київ – Запоріжжя: Просвіта, 2009. 260 с.
7. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. К.: Каравела, 2013. 372 с.
8. Чиксентмігаї М. Потік. Психологія оптимального досвіду (переживання) / пер. с англ. Луїс Г. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2017. 358 с.

Додаткова

1. Берн Е. Ігри, у які грають люди. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 256 с.
2. Чернявська Т.П. Емоційна компетентність як основа професійної успішності. *Психологія та соціальна робота*. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова 2022. Вип. 1-2 (52-53) С. 131-138.
3. Чернявська Т.П. Життестійкість як фактор успішності професійної діяльності. *Габітус*. 2022. Вип. 39. Одеса. С. 84-88. URL: <https://cutt.ly/UCUAeEW>
4. Чернявська Т.П. Оптимізм як фактор успішності бізнес-діяльності. *Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія, книга восьма / за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е.А.* Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. С. 400-419.
5. Чернявська Т.П. Самоефективність як предиктор успішності професійної діяльності. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools journal homepage*. 2021.2.6. Volume 44, Number 2. pp. 44-47. URL: <https://cutt.ly/lCes3K4>

16. Електронні інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://nbuv.gov.ua>
2. American Psychologist Journal: <https://cutt.ly/zV6yVxw>
3. International Journal of Scientific Research and Management: <https://cutt.ly/jV6uTxx>